

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

LI. De Congregatione S. Saluatoris, olim de Sylua lacus, nunc de Bononia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

monachi Compturum in Diocesi Tusculana, qui erant membrum canonice nostrae S. Mariae de Pace.

CAPVT QVINQVAGE SIMV PRIMVM.

De Congregatione sancti Saluatoris de Bononia, siue de Sylualacus nuncupata.

Stapud Italos in eodem ordine canonicorum regularium D. Augustini alia congregatio S. Saluatoris de Sylualacus, siue de Bononia, vulgo Scopetitorum, nuncupata, de cuius iustis, progressu, familijs, & virtutibus, quos olim habuit non paucos, cum multis ex varijs autoribus conquisita, diligentius recurretem, peruenit ad manus meas liber recens à Iosepho Mozzagugno eiusdem instituti canonico editus, siue potius volumen octo libris completens, sub hoc titulo: *Narratio rerum ipsarum canonicorum regularium, quem ex integro lectum, pleraque omnia ad hanc congregationem attentius tractasse reperi.* Quam ob causam ea libellum referenda existimaui, quae ille mecum suo haecne Baptista Signio de eadem congregatione scribit, referuata facultate nonnulla corrigendi, quae illi suos fines excedentes contra veritatem in aliorum praerudicium scripserunt, ac etiam notas adhiberendi, quibus idem autor quosdam nostros Lateranenses indebitè aspergit, quod libro sequenti cum omni modestia, & moderamine incaluptate tute praestandum erit.

Autor huius praclarissimae congregationis fuit venerabilis Pater Stephanus Cioni Senensis Iouanis filius ordinis eremitarum Coadiutore Iacobo Andrea Senensi eiusdem instituti, quem Stephanum virum sanctum vocat noster Ticiensis in suo Dilucidario par. 2. de origine, & proteris Christianarum Religionum, haec formalia verba scribens: *Ordo canonicorum regularium, qui vulgenter Scopetini nuncupantur, in Senensi agro S. Saluatori à venerabili viro Stephano fuit institutus, cuius institutor fuit frater Iacobus Andreas natione Senensis, cuius eremitarum nam cum diuina altereatione cum Generali suo concertasset, ab id maxime, quod cum in monasterio suo aliquem iuuenem boni moribus, & literata eductus, è vestigio ipsam sibi asseribat, ipse vero, vii zelo permotus, cernens hoc non cadere in profectum ipsi iuuenibus, post longam habitam secum concertationem, compulsus est, annuente Praefate habitum mutare, ut vel si adducatur à suo Genero, vel dicendum huius congregationis auctorem Gregorium Duodecimum Romanum Pontificem existisse, quod auctori magis placet, quippe qui eidem Vener. Stephano, ac locijs mo-*

nasterij licetani S. Saluatoris antea eremitis Augustinensibus habitum canonicorum regularium sua apostolica autoritate tradiderit, ac illos ex Eremitis Augustinensibus Regulares D. Augustini canonicos creauerit, & illorum demum extincto ordine eremitarum, monasterium eanonicorum insituerit, quae idem recidunt, vt opus nullatenus sit pro huiusmodi tumultuari.

Locus institutionis monasterium S. Saluatoris in agro Senensi ad tertium circiter lapidem ab Vrbe distans, qui ab illicum multitudine, & à lacu propinquo llicetum, & de Sylualacus est nuncupatus. fertur is locus vetustum domicilium Eremitarum extitisse, quem fortè ante Alexandrum IV. Galicimite colebant: postea verò Eremitae Augustinenses illum vsque ad Gregorium XII. tenuerunt.

Tempus institutionis fuit annus nostrae salutis 1408. quo anno priuilegium primum Gregorij XII. per quod Eremitae licetani ad canonicos transtulit, legitur emanatum.

Oceasio verò istius nouae institutionis à praefato autore duplex asseritur: altera non vera, quod nimirum tempore ipsius Gregorij XII. totus ordo canonicus esset collapsus, ita vt nulli essent tunc canonici regulariter & conuentualiter in monasterijs degentes, vouissetque idem Pontifex, si sublato ditto schismate pacem Deus Ecclesiae redderet, ipsum ordinem canonicum reformare: atque ob eam causam, scilicet ad canonicum ordinem reparandum, & reformandum dictam congregationem institueret voluerit, cuius habitum, nempe scapulare griseum, idem Pontifex sub habitu Pontificali ex voto ferre consueuisset. quam causam falsam esse cap. 53. demonstrabimus. Altera vera, quam idem autor lib. 5. fol. 7. & sequentibus prosequitur, & ibidem videre poterit, quam omitto, ne sim prolixior.

Modus verò, quo negotium ad finem perductum est, ab eodem autore eodem lib. fol. 11. & sequentibus in hunc modum subiungitur. Ven. Pater Stephanus acceptis à Gregorio XII. literis, quibus monasterium licetanum in conuentum canonicorum Regularium erigebatur, & ipsi Eremitae canonici creabantur, ad suos reuersus seriem gestorum exposuit, & literas Pontificias publicauit, quarum hoc est exemplum:

Gregorius episcopus seruus seruorum Dei ad futuram rei memoriam. Excitat nostrae mentis arcana specialis, & affectuosa dilectio, qua donum Prioratus S. Saluatoris de Sylualacu ad Romanam Ecclesiam nullo modo pertinentem Ordinis S. Augustini Senensis diocesis sumus haecenus prosecuti, & paterno prosequi studio non cessamus, vt circa statum eius at tentè considerationis intantum dirigentes, opem impendamus, & operam, vt illa ad Dei laudem, & gloriam non solum in suis bonis, & iuribus conseruetur, sed etiam prosperis ingiter grauletur euentibus, & vetius fauente Domino in spiritualibus, & temporalibus successibus augeatur. Hinc

et. quod vni motu proprio, non ad dilectorum filiorum
 dicta domus, que ballens Ordinis fratrum Eremitarum
 dicta S. Augustini extiterit, vel alius alterius pro
 ipsi nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed de
 nostra mera liberalitate. Et ex certa scientia eandem
 domum in Prioratum Conuentualem auctoritate Apo-
 stolica erigimus, per Priorem sub conditione, & modo
 infra scriptis, perpetuo gubernandam. Volentes, & ean-
 dem auctoritate statuimus, quod ipsi fratres actu in ean-
 dem domo residentes, eorumque successores, qui erunt
 pro tempore, canonici Regulares, & secundum regula-
 riam in dicta domo canonice regularium deinceps
 videri, & fratres S. Saluatoris nuncupari debeant.
 Et quarum cappam grisea coloris lanea mordenti ad instar
 cappam conuictorum Carthusiensis ordinis gesserit,
 qua quidem cappa & ipsi fratres utantur, cum eos extra
 contigerit septa Prioratus, seu domus huiusmodi ad po-
 pulum sine carbam. nec non Prioratus, siue Domus hu-
 iusmodi cum eisdem fratribus, & conuersis, ac personis
 in ea degentibus presentibus, & posteris cum omnibus
 membris, rationibus bonis mobilibus, & immobilibus ipsius
 domus, siue Prioratus ad Domum, siue Prioratum hu-
 iusmodi tam ratione domus, siue Prioratus, quam per-
 sonarum huiusmodi quomodolibet pertinentibus, ac
 deus latu, & deuoluendum pro tempore ab omni super-
 ioritate, dominio, & potestate Prioris Generalis dicti Or-
 dinis fratrum Eremitarum, necnon Episcopi existenti
 pro tempore, ac dilectorum filiorum Capituli Senensis,
 ac quorunlibet aliorum Superiorum secularium, & re-
 gularium auctoritate predicta pro se eximimus, ac to-
 taliter liberamus, ita quod Prior Generalis, Episcopus,
 & Capitulum, & alij Superiores predicti nullam pos-
 sint in eos visitationem, Correctionem, vel aliam iurisdic-
 tionem exercere, sed nobis & apostolica Sede imme-
 diate sint subiecti. Et insuper presentibus adgerimus,
 quod ipsi canonici, seu fratres, qui regularem vitam eo-
 rundem canonice regularium pro tempore professi
 fuerint, & sub eadem obseruantia Regulari dictorum
 canonice regularium pro tempore in domo huiusce-
 modi residentium, possint, quoties opportuum fuerit, ta-
 men iuxta regulariam instituta canonice regularium,
 idoneum fratrem etiam eiusdem Ordinis professorem in
 Priorem eorum, & eiusdem domus eligere. Qui tamen
 postquam electioni de se facta praestiterit consensum,
 Diocesano loci, vel eius Vicario in spiritualibus Genera-
 li, qui erit pro tempore, per electores huiusmodi duntax-
 at debeat reuenter, & humiliter presentari. Quique
 postquam raliter presentatus extiterit, censetur eo ip-
 so a Sede praefata confirmatus, & ex tunc dictum Prio-
 ratum in eisdem spiritualibus, & temporalibus liberis,
 & licite valeat gubernare. Qui quidem Prior semper v-
 no anno completo intelligatur absolutus, nisi tunc per
 maiorem partem eorundem fratrum domus praefata in
 electione dicti Prioris vocem habentium determinatum
 fuerit, ipsum Priorem in dicta debere Prioratus officio
 domus eiusdem vltimus permanere. Quodque dicta Do-
 mo eius Prioris solatio destituta per mortem Prioris
 eiusdem, vel alio aliquo casu eadem vacatione contin-

gent, quod durante vacatione huiusmodi predictum
 officium per antiquiorem fratrem dicta Domus in Sa-
 cerdotio constitutum exerceatur, quousque vacatio-
 nis alterius Prioris iuxta praefatum modum fiat, & ad
 effectum debitum perducatur. Volentes etiam, & aucto-
 ritate praefata concedentes eidem Priori, & fratribus,
 siue canonicis, conuersis, & personis, quos pro tempore
 in domo huiusmodi residere contigerit (re praefata)
 quod ipsi potius, & gaudere possint, & debeant liberi,
 & absolute omnibus Priuilegijs, Indulgentijs, Graijs,
 & Exemptionibus, & Libertatibus eu hallens, ac ordi-
 ni fratrum Eremitarum, & canonicis regularibus hu-
 iusmodi, ac monasterijs, & locis eorum tam per Sedem
 praefatam, quam alios per quoscunque concessis, & quibus
 fratres Ordinis Eremitarum, ac ceteri canonici re-
 gulares, ac eorum Domus, monasteria, & loca quous-
 dolibet potinotur, & gaudent. Et insuper volumus, &
 ordinamus, quod Ven. frater noster Antonius Episcopus
 Bononiensis Camerarius, ac dilecti filij Gabriel elicitus
 Senensis Thesaurarius noster, necnon & Isaacus dilectus
 Ragusinus eisdem Priori, & fratribus siue canonicis,
 conuersis, & personis de conuentibus constitutibus,
 & norma viuendi pro consuetudine Prioris, & fra-
 trum siue canonicorum, conuersorum, & personarum
 praedictarum provideant, & omnia alia, & singula sus-
 tinent, ordinent, & disponant in praesens, & citra, et
 prout eis visum fuerit expedire. Decernentes tamen nou-
 irritis, & inane omnes processus, & excommunicationes,
 suspensiones, & interdicta sententias, si quis seorsum
 contra hac quacunque auctoritate contigerit promulga-
 ri, & etiam ex nunc ratum, & firmum motu proprio
 habemus, quidquid per eosdem Camerarium, Thesaurarium,
 & electum Ragusinum in praesens, & citra in
 dispoitum fuerit, seu quomodolibet ordinatum. Nihil
 ergo omnino humanum liceat hanc paginam nostrae
 litterarum, vel iuris statuti, exemptionis, libertatis, in-
 dictionis, ordinationis, concessionis, & constitutionis in-
 fringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem
 hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis
 Dei, & Beatorum Petri, & Pauli apostolorum eius,
 se noverit incursurum. Dat. Lucae 3. non. April. 1481.
 Pontificatus nostri anno secundo.

His peractis, quod Pontifex tunc S. R. Eccle-
 siae Cardinales dictarum litterarum execu-
 tores constituit, ut ipsi canonice ex eremita-
 nuper creatis constitutiones conuenientes prescriberent,
 iidem Ilicetani eosdem Stephanum, & Iacobum Andream cum mandatis Lucae commiserunt,
 qui venientes, ab ipsis Cardinalibus habitu
 canonicorum per Gregorium fratrem, necnon
 per rochetto, seu camisia Romana, lineam cum sca-
 pulari, & cappa grisea coloris ad instar cappe con-
 uerforum monachorum Carthusiensium, & con-
 stitutionibus quatuordecim Capitulis distinctis
 acceptis, cum potestate ceteros Ilicetanos de ha-
 bitu canonico inuelliendi, ad monasterium S.
 Domini Felulani regressi, illic ceteros om-
 nes Ilicetanos acciterunt, & habitum canonicorum
 regularium, vno excepto Conuerso quatuor-

decem Pontificatus indoruerunt, adstantibus vndecim
 ceteris monasterijs fratribus, & publico Notario die
 24. Julij eiusdem anni 1408. Atque omnibus ita
 praefatis ad nouum canonicum Ilicetani quieti-
 tatem. Verum inimicus hominum illorum quieti,
 praefatis inuadens, in agro nouelle illius cano-
 nicorum in locationis ruzina superfeminavit: nam
 innotuit Procurement Ciuitatis praedictae fidei ad-
 uentum Priorem canonicorum, & Ven. fratrem
 Stephanum armati in fugientes, multis eos iniu-
 ris, & perfectionibus affecerunt, ac demum facti
 innotuit Magistratus Senensis, retentis omni-
 bus illorum penitentijs, scripturis, & bonis, eos
 redierunt in monasterio pepulerunt. Quibus Sum-
 mus Pontifex Gregorius XII. per Ven. Stephanum
 conuocatus, per Pontifex eis ex intimo cordis
 commiseratus, vtiliorum saluti consulere, ad co-
 munitatem nobilium Senensium instantiam
 nonnullis Apostolicis die 26. Nouemb. eiusdem
 anni 1408. Animi confectis, eis ad primum ha-
 bitum, & institutum Eremiticum redempti, im-
 munitates, & priuilegia, & cetera omnia, ut prius
 habuerunt, restituit. Quam litterarum vigore ex decem
 Ilicetanos canonice illico sex ad primum statum,
 Iacobum Eremiticum reuertit sunt alij duo Bo-
 noniani ad quendam Ecclesiam ab Antonio Co-
 roneo Cardinali remissi: Stephanus vero cum fo-
 ceto Curiam Romanam fecerat esse, donec Iliceta-
 no monasterio deplorato, Pontifex facultatem
 habere, ut ubi conueniret locum licitum,
 indidit, qui est legitime pro illorum residen-
 tia condiderit, suscipere, in Prioratum conuen-
 tualem erigere, & libere tenere valerent, dato eis
 priuilegio, cuius forma talis est:

Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei ad futuram
 rei memoriam. Datum siquidem per nostras litem
 24. Julij 1408. Pontificatus nostri anno 2.
 in nostra mente at canonicis specialibus, & officio
 adhibitione, qua Domum, & Conuentum Prioratus
 dictarum de Sylua Lucis ad Romanam Ecclesiam
 illis modo peruenit Ordinis S. Augustini Senensis
 deo semper hallens profectus, paterno prosequi flu-
 idum mandamus innotuit. Nos motu proprio, non ad
 dilectorum fratrum fratrum dicta Domus, qua hodie
 in dicta fratribus Eremitarum dicta S. Augustini ex-
 titerit, vel alius alterius pro ipsi Nobis super hoc obla-
 ta petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalita-
 te, & ex certa scientia eandem Domum in Prioratum
 Conuentualem auctoritate Apostolica erigimus, per
 Priorem sub conditione, & modo in ipsi litem
 infra scriptis perpetuo gubernandam. prout in eisdem
 praefata litem continetur. Cum igitur super ex-
 pectatione nonnulli fratres Conuentus praedicti sub no-
 mine in Domum, & Conuentum huiusmodi habitare,
 nonnulli pro conuentione affectu, ac volentes pater
 nonnulli in se ipsa subuenire, tenore praesentium

hanc Pontifici induerant, adstantibus vndecim
 cum monasterij fratribus, & publico Notario die
 2. Junij eiusdem anni 1408. Atque omnibus ita
 peractis ad nouam canonicam licet canonicam redi-
 rone. Verum inimicus homo illorum quieti, ac
 profecti inuidens, in agro nouelle illius cano-
 nicæ institutionibus zizania supereminuit: nam
 inopertuli Procerum Ciuitatis præsidio fulti ad-
 uersus Priorem canonicorum, & Ven. fratrem
 Stephanum armati insurgentes, multis eos iniu-
 rias, & persecutionibus affecerunt, ac demum fa-
 cto impetu Magistratus Senensis, retentis omni-
 bus illorum priuilegijs, scripturis, & bonis, eos
 ridenter & inouelle populæ. Quibus Sum-
 mus Pontifex Gregorio XII. per Ven. Stephanum
 reuocatis, pius Pontifex eis ex intimo cordis
 compatiens, ut illorum saluti consulere, ad co-
 muni, & plurimum nobilium Senensium instantiam
 nouis literis Apostolicis die 26. Nouemb. eiusdem
 anni 1408. Animi confectis, eis ad primum ha-
 bitum, & institutum Eremiticum redeundi po-
 testatem fecit, eorumdem statum Eremiticū, im-
 munitates, & priuilegia, & cetera omnia, ut pri-
 or, restituit. Quorum literarum vigore ex decē
 illis nouis canonicis illico sex ad pristinum statū,
 Scholasticum Eremitarum reuersi sunt alij duo Bo-
 nopiam ad quandam Ecclesiam ab Antonio Co-
 nateo Cardinali remissi; Stephanus vero cum so-
 cis Curiam Romanam secutus est, donec licet a-
 no monasterio deplorato, Pontifex facultatem
 locuti, ut vbiunque inuenirent locum licitum, &
 honestum, quæ legitime pro illorum residentia
 conferretur, suscipere, in Prioratum conuen-
 tualem erigere, & libere tenere valerent, dato eis
 priuilegio, cuius forma talis est:

Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei ad futu-
 rum rei memoriam. Dudum siquidem per nostras liti-
 ras die 2. Junij. Pontificatus nostri anno 2.
 in litteris nostris mentis articulum specialis, & affectuo-
 si deuotione, qua Domini, & Conuentum Prioratus
 de Sylua lacus ad Romanam Ecclesiam
 modo perueniens Ordinis S. Augustini Senensis
 locuti, si inuenirent locum licitum, & honestum, quæ
 legitime pro illorum residentia conferretur, suscipere,
 in Prioratum conuentualem erigere, & libere tenere
 valerent, dato eis priuilegio, cuius forma talis est:

Quod si inuenirent locum licitum, & honestum, quæ
 legitime pro illorum residentia conferretur, suscipere,
 in Prioratum conuentualem erigere, & libere tenere
 valerent, dato eis priuilegio, cuius forma talis est:

eadem auctoritate concedimus, quod vbiunque fratres
 ipsi locum inuenirent congruum, licitum, & honestum,
 qui eis debite, & canonicè pro eorum residentia conse-
 cratur, acceptare, & suscipere, ipsique in Prioratum
 conuentualem huiusmodi habere, & recipere ad omni-
 potentis Dei gloriam, & honorem libere, & licite valeant
 tenere, eadem auctoritate in Prioratum huiusmodi lo-
 cum ipsam per eos habendum, ut premititur, erigentes,
 ac statuente auctoritate præfata, quod fratres ipsi in eo
 valeant habitare secundum institutiones, & regulas per
 ipsas nostras litteras sibi datas. Quodque locus ipse per
 ipsos fratres habendus, & in Prioratum, ut premititur,
 erigendus, & fratres ipsi sub dictis modis, & regu-
 lis in alijs nostris litteris, ut premititur, expressis degen-
 tes, & gaudere valeant exemptionibus, concessioni-
 bus, indulgentijs, & huiusmodi litteris, quarum tenores, &
 formas hic haberi volumus pro sufficienter expressis,
 contentis, & annotatis. Constitutibus Apostolicis, &
 alijs in contrarium factis, & in contrarium quibuscun-
 que. Nulli ergo omnino hominum licet hanc pagi-
 nam nostræ concessionis, electionis, constitutionis, &
 voluntatis infringere, vel ei ausu, &c. Dat. in Ciuitate
 Anstria Aquilensis die 25. Calend. Septemb. Pontifi-
 cat. nostri anno 3. *Gratus de mandato D. N. Papa.*

Alia etiam priuilegia prædicti Pontifex eif-
 dem canonicis adhuc sine certis sedibus v-
 gantibus indulgit, quæ priuilegia quoniam hic
 autor queritur lib. 8. fol. 12. pag. 2. a nostro Sire-
 nio in Compilatione Indultorum omiffa, præter
 duo, quod reliqua minus è re sua forent, ne illorū
 priuilegia nostris anteriora apparerēt, quippe
 quod primum nostrum priuilegium canoni-
 cis Frigidianis, & Veronenfibus à Gregorio
 XII. factum anno 1498. 5. Calend. Maij manauerit,
 cum primum illorum 3. nonas Aprilis eiusdem
 anni datum fuerit: quod tamen illius pace frigidum
 est, quia nostrum datum est canonicis, &
 monasterijs tanquam antea reformatis, & insti-
 tuti: illorum verò datum fuit Eremitis in cano-
 nicos transformandis, vel saltem ut per idem pri-
 uilegium tunc, & non antea canonicis creatis, &
 præter illud priuilegium nostris Frigidianis, &
 Veronenfibus à Gregorio XII. datum, aliud ex-
 tet anno superiori eisdem Frigidianis concessum,
 ab eodem Pontifice datum Senis Idibus
 Decembris 1597. Pontificatus sui anno primo,
 quod dubium non est, illum vidisse, & ex indu-
 stria præterisse, ut tamen occasiones querimo-
 niarum tollantur, eadem priuilegia hic recense-
 bo, non per extensum, sed per summum: quia
 tot scriptis librum onerandi locus non vacat.
 Tertium igitur priuilegium datum est Caietæ
 Idibus Septemb. anno 1410. per quod omnia
 priuilegia tam in primo, quam in secundo priu-
 ilegio concessa, eis confirmat. Incipit. *Sacra Reli-
 gionis sub qua dilecti filij fratres seu canonici Priora-
 tus de Sylua lacus ad Romanam &c.* Quartum datū
 est ibidem 14. Calend. Octob. Pontificatus sui
 anno 4. scilicet 1410. quo nonnullas Indulgen-
 tias,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tas, & gratias spirituales eidem indulget incipit: *Gregorius episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filiis Priori, & Fratribus seu Canonicis presentibus, & futuris Prioratus S. Saluatoris de Sylua lacus, &c. Quintum datum est ibidem 12. Calend. Octob. eiusdem anni, per quod concedit eis facultatem deligendi Confessorem, incipit eodem modo sicut quartum. Sextum datum ibidem Idib. Ianuarij an no 1411. Pontificatus sui anno 5. quo Priori domus olim S. Saluatoris de Sylua lacus concedit facultatem absolendi ingredientis illius congregationem a censuris, & dispensandi super irregularitatibus, incipit: *Deuotio dilecti filij Priori Congregationis S. c.* Septimum datum ibidem Idib. Ianuarij anni 1411. Pontif. sui anno 5. quo eisdem Priori, & Canonicis iterum concedit facultatem eligendi confessorem, incipit: *Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectis filiis Stephano Priori congregationis canonicorum Regularium Prioratus olim domus S. Saluatoris de Sylua lacus Romana Ecclesie immediate subiecta Ordinis S. Augustini, & eidem congregationi salutem, & Apostolicam benedictionem. Eximie deuotionis &c.* Octauum quod ab Autore ponitur in ordine. Nonum datum est ibidem 8. Calend. Febr. Pontif. sui anno 6. scilicet 1412. per quod ipsi Stephano, & illius socijs canonicis concessum est, vt decem personas religiosas aliorum quorumcumque Ordinum ad se transire volentes, & cum illis regulariter vi uere, ad habitum probationis recipere possent, non tamen ad professionem, nisi prius consulta Sede Apost. admitterent, cuius priuilegij vigore nonnulli aliorum ordinum illorum sodalio adhaerunt, ex quibus vnus fuit quidam Fr. Petrus Paulus Senensis ordinis Praedicatorum, incipit: *Syneca, & magna deuotionis affectus &c.* & haec omnia priuilegia ipsis Priori, & Fratribus seu canonicis domus olim S. Saluatoris de Sylua lacus semper nuncupatis, seu illorum congregationi sic nuncupatae concessa fuerunt, antequam aliquod monasterium obtinerent, praeter illud vnum S. Saluatoris, ex quo per vim Magistratus Senensis turbati, huc, illuc sine certis sedibus vagari coegebantur.*

VI. Postmodum vero anno eiusdem Gregorij XII. octauo adiuuante Illustri. Guidone Antonio Vrbini Comite idem Ven. Pater Stephanus, & socij Eremitorium S. Ambrosij prope Eugubium eodem Gregorio XII. concedente, obtinuerunt, quem locum tenuerant prius quidam Eremita, nullius tamen certi habitus, & regulae, quibus postea Episcopus quidam Eugubinus certum habitum dederat, & Regulam D. Augustini, & Eremitas S. Ambrosij vocari mandauit: quem locum extincto Eremitarum ordine, idem Gregorius in Prioratum canonicorum regularium erexit, vt patet per illius priuilegium, quod est nonum in ordine, licet praeposere locatum. Datum Arimini 9. Calend. Octob. Pontif. sui anno 8. incipit: *Fragrantia sacra Religionis, qua*

apud dilectos filios Priorem, & canonicos Prioratus S. Saluatoris de Sylua lacus Ordinis S. Augustini canonicorum Regularium fratrum nuncupatorum &c. Circa quod priuilegium vnum notandum est, vt potest singulare inter omnia priuilegia canonicorum Regularibus concessa, quae hactenus vidi, nimirum clausula illa: *Prior & Canonici fratres nuncupati*, quam clausulam vndecim vicibus in eodem priuilegio repetit: nam et si canonici Regulares in priuilegijs Pontificum conuenerint praenotare fratrum nuncupari hoc modo: *Dilecti filij Priori, & Fratribus tals monasterij, aut loci, vel fratres tals monasterij*: nullum tamen reperitur, in quo sic nuncupentur: *Canonici Regulares tals monasterij vel tals Congregationis fratres nuncupati*. praeter hos solos canonicos de Sylua lacus. Quae vero huius nuncupationis causa: existerint, si diuinare liceat, duas fuisse arbitror, alteram quod nouum esse, illos reuens autoritate Apostolica ex fratribus Eremitis in canonicos (vita dixerim) transformatos: quam ob causam, et si habitum, & statum, non tamen nomen, vel nuncupationem apud vulgares ita facile mutare poterunt. Alteram, quod tunc temporis apud multos in vsum positum esset, alios canonicos Regulares tanquam clericos more caterorum clericorum non tam amplius fratres, sed Dominos vel Dominos nuncupare, solis licet canonicis fratres nuncupatis, quod non ita certè apud vulgares conflaret, an illi uerè essent canonici, maxime propter scapulare graesum superaditum cum cappa graeca Conuersorum Carthusiensium. quacumque uerò caula fuerint, hoc certum, eos solos inter omnes canonicos Regulares dictos esse canonicos fratres nuncupatos.

Decimum priuilegium datum est Atimini 3. Calend. Nouemb. Pontif. sui anno 8. quo absolute conceditur, vt pro regulari obseruantia incrementum, quascumque personas regulares quorumcumque ordinum etiam mendicantium ad eos transire uolentium ad probationem, & professionem recipere possent, etiam licentia a proprijs Superioribus minime requisita: incipit: *Beata Religio sub qua &c.* Vndecimum datum est ibidem 8. Calend. Febr. Pontif. sui anno 9. in quo fit mentio omnium praecedentium indulgentiarum, & iidem canonici praecipiantur vocari fratres constantes S. Saluatoris, incipit: *Duasim fratrum per nostras*. Duo decimum datum est ibidem 5. Calend. Martij eodem anno, in quo concedit esse plures immunitates, & exemptiones, incipit: *Voluntate Ecclesie disponente Domini.*

Et haec quidem huius sanctae institutionis, & Sacrae congregationis fuerunt incurabula, haec priuilegia, quibus communita cepit in regulari obseruantia paulatim proficere, & virtutum, ac sancti propoliti suauolentia populos oblectare, vnde & factum est, vt tum Romani Pontificis tum Principes, & Magistratus multis collegijs, &

praedictis, ac creditibus attribuit illos donarent, praedictum sublatum schiminate in Concilio Constantensi, in quo sponte cedente Gregorio XII. constantini honorum omnium letitia, & contentio decessit: est in Summo Pontificem Otto Car. decessit ex familia Columenisi, & Martinus V. decessit ex familia Colonnae, sub quo Ambrosiani monasterij fuerunt reuocati, & alia monasteria canonicorum, & congregationem numero canonico, & facultatem crederet ceperunt, vt sequenti capite scribitur decessit.

CAPVT QVINQVAGE SIMVMPRIMVM SECVDVM.

Catalogus Monasteriorum praedictae Congregationis S. Saluatoris de Bononia receptetur.

Monasteria praedictae congregationis, quae in praesentiarum obtinet, vel ab initio obtinuit, sunt ista: Primum S. Saluatoris de Sylua lacus, ubi haec congregatio primam originem accepit, quod probante Gregorio XII. iussit de causis amittere, quodque nunc etiam Eremita Augustinus obtinet.

2. S. Ambrosij apud Eugubium, cuius fuit auctoritas Augustinus Struchius Chisiani Episcopus, cuius ingenuum nobile illius opera, quae multis in praetura edidit, sine alio laudatore facis commemorare, de quo Sixtus Senensis in Bibliotheca sua multa scribit.

3. S. Saluatoris Bononiensis, & S. Mariae ad Rhenum simul vtrorum quod postulantem Franciscus Chislerio vltimo illorum monasteriorum ex Rhenensi congregatione Priore, & concedente Martino V. iidem canonici, Ambrosiani tunc vocati, in hunc modum obtinuerunt. Franciscus Chislerius vltimus Prior monasteriorum S. Saluatoris, & S. Mariae ad Rhenum ex antiqua congregatione Rhenensi, de qua supra cap. 42. dictum est, suam suam monasteria canonicis omnino decessit. Ac in ea disciplinam canonicam penitus collapsam animaduertens, quippe qui solus superaret ex antiquis canonicis Rhenensis, animo congregans, quo modo regularem disciplinam ex canonicis nem Regularibus in suis Ecclesijs postea instituit, optima fama Religiose coeuerunt ipsorum canonicorum Ambrosianorum constantino, illos ad suum monasterium S. Saluatoris acceruit. Supplicatumque est Summo Pontifici Martino V. pro vnione monasterij S. Ambrosij Eugubini cum ipsis monasterijs S. Saluatoris, & S. Mariae iam vnitis: & data sunt literae Apostolicae Nicolao de Albergatis tunc Bononi-

per dicitur, ac reddendis attributis illos donarent, peractum sublato schismate in Concilio Constantiensi, in quo sponte cedente Gregorio XII. communi bonorum omnium latitia, & consensu electus est in Summum Pontificem Otto Carthusius ex familia Columncnsi, & Martinus V. nuncupatus, sub quo Ambrosiani monasterij sine exceptione, & alia monasteria obtinere, & in congregationem numero canonicorum, & familiarum crescere ceperunt, vt sequenti capite statim dicitur.

CAPVT QVINQVAGESIMVM SECVNDVM.

Catalogus Monasteriorum predictae Congregationis S. Salvatoris de Bononia recēsetur.

Monasteria predictae congregationis, quae in presentiarum obtinet, vel ab initio obtinuit, sunt ista:
Primum S. Salvatoris de Sylualacus, ubi haec congregatio primam originem accepit, quod probante Gregorio XII. iussit de causis dimiserunt, quodque nunc etiam Eremitae Augustinenses obtinent.

2. S. Ambrosij apud Eugubium, cuius fuit auctor Augustinus Steuchius Chisami Episcopus, cuius ingenium nobilitas illius opera, quae multa de perclara edidit, sine alio laudatore satis commendant, de quo Sixtus Senensis in Bibliotheca sancta multa scribit.

3. S. Salvatoris Bononiensis, & S. Mariae ad Rhenum simul vntorum, quod postulantem Franciscus Ghislerius vntum illorum monasteriorum ex Rhenensi congregatione Priore, & concedente Martino V. iisdem canonicis, Ambrosiani tunc vocati, in hunc modum obtinuerunt. Franciscus Ghislerius vntum Prior monasteriorum S. Salvatoris, & S. Mariae ad Rhenum ex antiqua congregatione Rhenensi, de qua supra cap. 48. dictum est, cum sua monasteria canonicis omnino delinita, & in eis disciplinam canonicam penitus ecclesiam animadverteret, quippe qui solus supererat ex antiquis canonicis Rhenensis, animo recogitans, si quo modo regularem disciplinam ex canonicis item Regularibus in suis Ecclesijs posse instaurare, optima fama Religiose cōtentionis ipsorum canonicorum Ambrosianorum commotus, illos ad suum monasterium S. Salvatoris accersuit. Supplicatumque est Summo Pontifici Martino V. pro vnione monasterij S. Ambrosij Eugubini cum ipsis monasterijs S. Salvatoris & S. Mariae iam vntis: & data sunt literae Apostolicae Nicolao de Albergatis tunc Bononi-

ensi Episcopo directae Nonis Iunij 1418. quibus commisit, vt de narratis diligentius prius informatione habita, & consilio de illorum veritate, si opus esse perspiceret, ipsis canonicis D. Ambrosij, licet essent diuersi habitus, & obseruantiae ab antiquis illis Saluatoriensibus, retentis proprio habitu, & obseruantijs, ad dicta monasteria sic vnita transeundi, & in illis iuxta constitutiones, & instituta ipsis, & dicto monasterio S. Ambrosij per Sedem Apostolicam concessa, probata, & confirmata perpetuo manendi licentiam concederet, necnon etiam posteaquam Stephanus, & Dominicus, & alij canonici monasterij S. Ambrosij in dictis monasterijs sic vnitis fuissent recepti, & integrati, statuti, & ordinati circa illorum habitum, & obseruantias, quae per illum ordinari, vel disponi contingeret, ipsa monasteria in perpetuum vnire possent, & illa, ac illorum personas tam in membris, quam in capite reformare: etsi posthinc expeditione illae non facile fuerint executioni demandatae, quod Ghislerius postmodum penitentia ductus, vel quod speraret, per suos, & sui instituti canonicos de nouo recipiendos, disciplinam canonicam in suis monasterijs se posse reparare, vel quod Ambrosiani proprium habitum, & instituta nollet dimittere, Ghislerius vero canonicos diuersi habitus, & instituti, ab instituto, & habitu suorum Rhenensium in suis Ecclesijs nollet admittere, nihil amplius de ipsa vnione perficienda cogitabat: erat enim canonicorum Ambrosianorum, & Rhenensium habitus longè diuersus, nam Ambrosiani, siue licetani super veste linea scapulare lanceum cucullati, & desuper cappam griseum ad instar cappae conuerforum Carthusianorum deferebant. ex praescripto Gregorij XII. ac vt praesumitur, sub veste linea tunicam eiusdem coloris grisei. Caterum canonicorum Rhenensium habitus erat tunica linea vulgo Rochettum nuncupata, sub qua tunicam albam lanceam gerebant, & super Rochettum intra claustra almutias albas, & extra cappam nigram more aliorum canonicorum. Sed tandem consilio, prudentia, & auctoritate Reuerendissimi Patris Nicolai Episcopi res in hunc modum est composita, vt Ambrosiani ad ipsa monasteria S. Salvatoris, & S. Mariae vntorum certis conditionibus admitterentur, quarum prima fuit, vt Ambrosiani, quatenus Rhenensis magis in habitu conformes essent, tunicam lanceam, & scapulare, quae grisea erant, in alba commutarent, & cappam item griseum in nigram. Secunda, quod Ghislerius Prioratum, & liberam administrationem praedictorum monasteriorum eius vita durante sibi retineret. Tertia, quod canonici Ambrosiani ad praedicta monasteria recedentes in reliquis proprium habitum, instituta, & obseruantias ipsis in dicto monasterio S. Ambrosij per Sedem Apostolicam concessa, & confirmata retinerent, & secundum illa perpetuis temporibus viverent.

Quar-